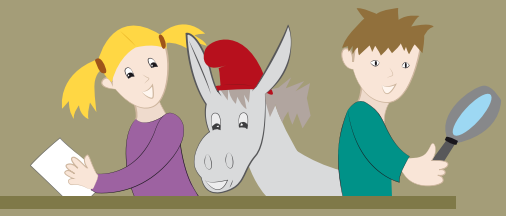
País d'Art i d'Història Transfonterer
Les Valls Catalanes del Tec i del Ter

conta'm
El Portús

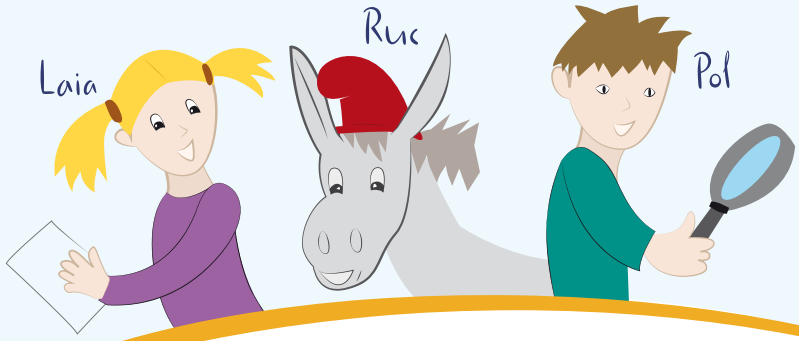

Una investigació dels Petits Detectius del Patrimoni

Llibret-joc
Famílies/lleure

Els Petits Detectius del Patrimoni

us presenten

On és la frontera ?

…una nova investigació per a la Laia, en Pol i en Ruc, els Petits Detectius del Patrimoni de les Valls Catalanes.

Al Portús, unes bruixes malvades han fet desaparèixer la frontera. És terrible, perquè la frontera entre els Estats francès i espanyol passa pel bell mig del poble, i tothom es perd !

Han encarregat als Petits Detectius d'investigar el cas.

Vine amb ells, et necessiten !

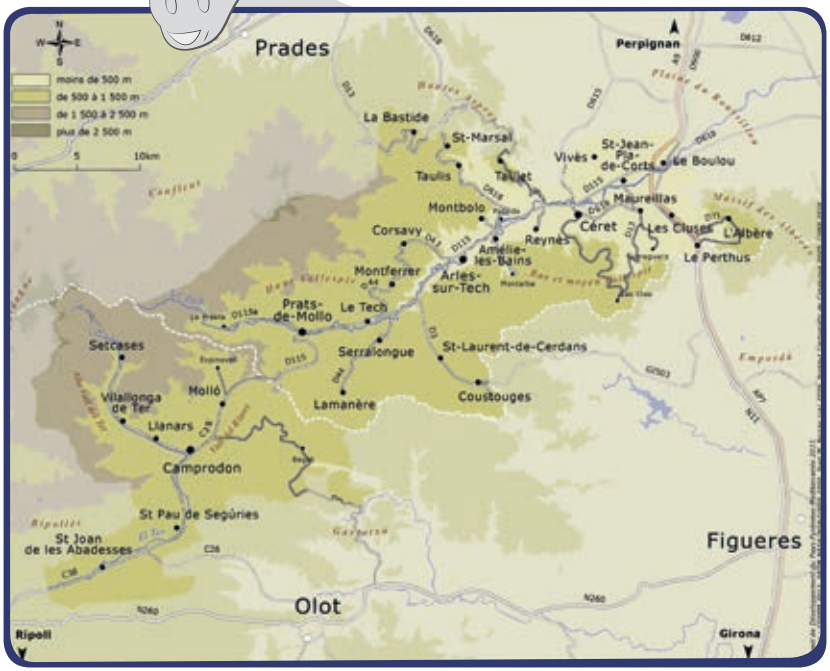
Anem al Portús !

Troba El Portús al mapa

L'única informació de què disposen els Petits Detectius : El Portús és l'últim poble de França, a prop del Massís de l'Albera. Ajuda'ls a trobar la vila al mapa, encerclant-la.

Sabies que…
El municipi del Portús va néixer el 1848. Abans, la part oest del seu territori pertanyia al municipi de les Cluses i la part est al de l'Albera. Pots situar tots aquests municipis al mapa ?

Els llocs de la investigació

Enhorabona !
Si llegeixes aquestes paraules és perquè has trobat El Portús al mapa. Ara pots continuar ajudant els teus amics, els Petits Detectius del Patrimoni.

Aquí tens el teu plànol de Petit Detectiu, amb els llocs on has d'anar a investigar amb la Laia, en Pol i en Ruc. Consulta la pàgina 10 per veure el plànol més detallat.

La teva investigació a la recerca de la frontera desapareguda comença al punt d'informació (n.1)

Missió n.1

La Torre

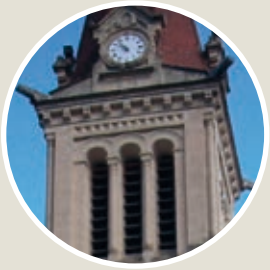
Pren el carrer « rue de la Redoute », davant del « Point Info » *(punt d'informació)*.
Observa la torre alta al final del carrer (n.2).
Per culpa del sortilegi d'amnèsia de les bruixes malvades ningú no sap per a què es fa servir ! Investiga amb els Petits Detectius per saber quina és la seva funció! Escull entre les finestres i obertures següents les que pots observar a la torre. Després, has de llegir el que diu la Laia en funció de les teves respostes.

1. vitralls

2. un matacà

3. un campanar

4. espitlleres

Si has vist els detalls 2 i 4
→ la torre podria tenir una funció defensiva.
Si has vist els detalls 1 i 3
→ la torre podria tenir una funció religiosa.

Escriu la teva resposta aquí:
La torre té una funció .....
La teva resposta podria estar relacionada amb l'emplaçament de la frontera ?

Missió n.2

Trobar les fites frontereres

En Pol ha trobat una nova pista que cal considerar : existeixen fites per a senyalar per on passa la frontera.
Però cap dels habitants del Portús no les pot veure per culpa del malefici de les bruixes. En canvi, tu i els Petits Detectius les podeu trobar !

Per a seguir la investigació, hauràs d'anar a dalt de tot de la rue du Ravin (n.3)

Obre els ulls ! Has de trobar la fita que té forma cònica.

Fixa't a quina banda del carrer es troba. Escriu el seu número :

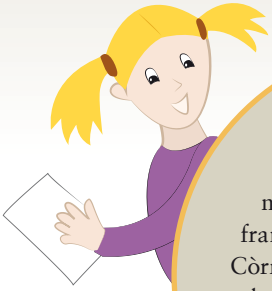
En Ruc ha trobat aquests detalls que observaràs durant aquesta missió :

En Ruc s'ha posat nerviós ! Els noms de carrers ja no estan en francès ! Heu creuat la frontera sense adonar-vos-en ???

Una pista de la Laia
Segons les meves investigacions, Còrrec té el mateix significat que Ravin en francès. Efectivament, el carrer del Còrrec de la Comtessa està construït sobre un antic còrrec (en rossellonès) o riera que durant molts anys va ser el traçat de la frontera. Ara ja no existeix, i és el carrer el que fa de frontera ! Seguim una bona pista !!

Sabies que…
El pati de l'escola que pots observar a mà dreta d'aquest carrer és el d'una escola única, perquè les classes es fan en francès, català, castellà i anglès, però segueixen els continguts curriculars francesos. Creada el 1851, rep nens que vénen dels dos costats de la frontera: per a això només necessiten creuar un carrer !

Ara et caldrà trobar la fita 576, que es situa en aquest indret.
A la part superior de la fita, hi han escrit els noms dels dos Estats fronterers : França i Espanya. Però de quin idioma es tracta ? Fixa-t'hi bé i escull les respostes correctes d'entre les següents propostes :

1. Hispania
2. Spain
3. Espanya
4. France
5. Francia
6. Gallia

Aquí tens el carrer del Còrrec de la Comtessa quan encara era un còrrec o riera ! Situa't al mateix lloc que el fotògraf de principis de segle XX i compara la fotografia amb el que veus ara. La fita 576 se situa a baix a l'esquerra i la torre és a dalt de tot.

A prop de la fita 576, fixa't en els cartells de carrer de l'avinguda on et trobes.
Dóna un cop d'ull al teu plànol de detectiu p.10 : aquest carrer no té el mateix nom a banda i banda de la frontera ! L'avinguda d'Espanya, que veus al mapa, ha canviat de nom.

Quin és el seu nom actual ?

Missió n.3

La Retirada

Continua aquesta avinguda per anar al n.5

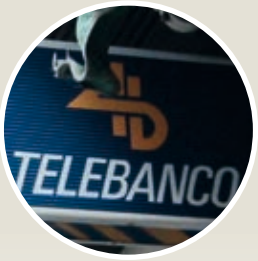
Pel camí, en Ruc ha vist altres detalls que haurien d'ajudar-te a per retrobar la frontera perquè alguns es troben a l'Estat francès, i d'altres a l'Estat espanyol : (bústia, cabina telefònica, caixer automàtic).

☐ Estat Francès
☐ Estat Espanyol

☐ Estat Francès
☐ Estat Espanyol

☐ Estat Francès
☐ Estat Espanyol

Tria les respostes correctes. A quina banda del carrer has vist aquests detalls ?

La Laia, en canvi, s'ha fixat en un monument que commemora un moment important de la història d'aquesta frontera desapareguda.
Quants personatges hi ha representats en aquest monument ?

Quants nens ?
(els personatges més petits)

Sabies que…
Aquest monument commemora la Retirada, o sigui l'Exili. Efectivament, al mes de febrer 1939 milers de refugiats espanyols (militars i famílies) van creuar aquesta frontera al final de la Guerra Civil que havia començat el 1936.

Missió n.4

Les fites monumentals

Aquí tens una fotografia de la Retirada on es veuen els refugiats a la frontera del Portús.

A l'entrada del poble es poden veure les fites monumentals que marquen la frontera, especialment la fita 575. En aquesta fotografia, la gentada no deixa veure les fites.

Segueix la mateixa avinguda per anar al n.6

Descobreix ara on és la fita 575 !

Has trobat la fita ? Molt bé ! Fixa't ara en l'escut esculpit. Hi ha diversos animals representats. N'hi ha dos d'idèntics, quins són ? Pots endevinar el tercer ?

Hi ha 2 ..... idèntics

El 3r és ☐ un esquirol ☐ un xai o un moltó (en rossellonès)

Troba la fita 574 bis,
és una placa d'acer al terra, molt a prop !

De sobte, en Pol et crida :

Ja està ! El sortilegi de les bruixes està vençut... Fixa't en el terra : el traçat de la ..... reapareix ! Ho hem aconseguit, hem acomplert la nostra missió !

Enhorabona !!!!

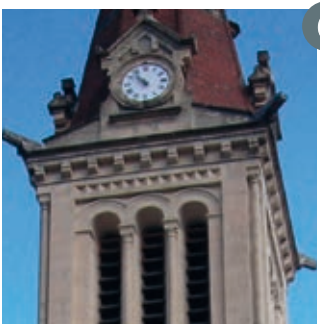
El malefici de les bruixes està vençut, ara has de posicionar al plànol els elements que has vist durant la teva investigació, tria entre les fotografies següents.

Atenció, hi ha un intrús !

Posa la lletra de la imatge corresponent als requadres prevists al plànol.

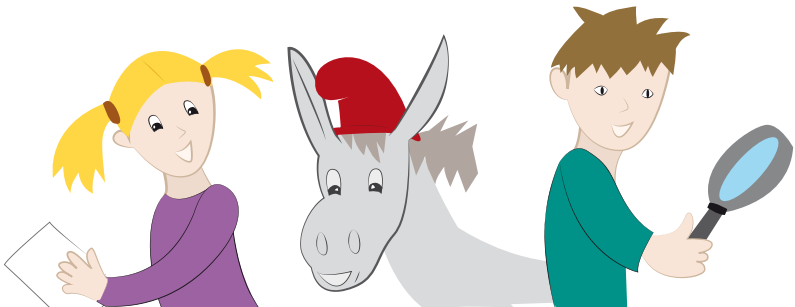

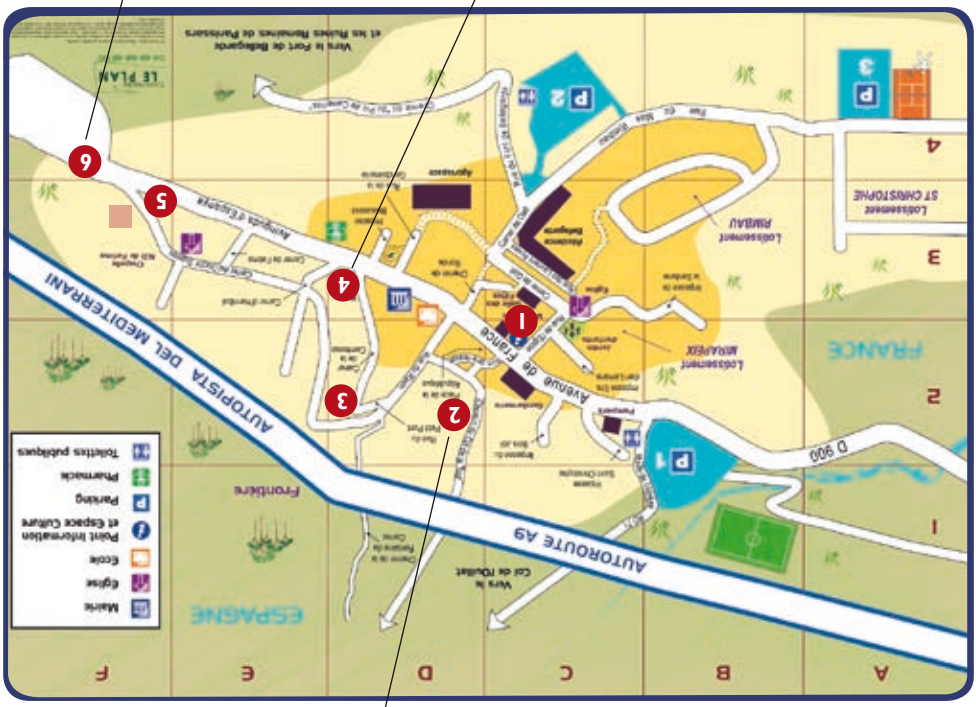

Ara et toca a tu tornar a dibuixar la frontera a sobre del plànol de la pàgina 10.

Solucions

Missió n.1 : *detalls 2 i 4 ; la torre té una funció defensiva.* ***Missió n.2 :*** *577 ; Hispania Gallia (els noms són en llatí) ; Avinguda Catalunya.* ***Missió n.3 :*** *Estat espanyol, Estat francès, Estat espanyol ; els dos costats del carrer ; 18 personatges ; 9 nens.* ***Missió n.4 :*** *hi ha 2 lleons idèntics ; el 3r. és un xai, més precisament el marrà de l'Orde del Toisó d'Or.* ***Plànol del Portús :*** *A-2 ; B-4 ; C-5.*

Plànol del Portús

Aquest llibret-joc us ha agradat ?

Els Petits Detectius del Patrimoni investiguen també en català i en francès a Camprodon, a Morellàs (Maureillas), a Sant Llorenç de Cerdans (Saint-Laurent-de-Cerdans) i als Banys d'Arles (Amélie-les-Bains) ! Aquests llibrets-jocs estan disponibles als punts d'acollida turística d'aquests municipis i es poden descarregar a la pàgina web del País d'Art i d'Història Transfronterer Les Valls Catalanes del Tec i del Ter : www.vallscatalanes.org

País d'Art i d'Història : una marca, una xarxa

Les Valls Catalanes del Tec i del Ter pertanyen a la xarxa estatal francesa de les Viles i Països d'Art i d'Història.
El Ministeri de Cultura i Comunicació francès, a través de la Direcció General de Patrimoni, atorga la denominació de Viles i Països d'Art i d'Història als ens locals que pretenen dinamitzar el seu patrimoni.
El ministeri garanteix la professionalitat dels guies i dels dinamitzadors d'arquitectura i de patrimoni i la qualitat de les activitats que realitzen.
A data d'avui, una xarxa de 179 viles i països posen al vostre abast tot el seu bagatge, arreu del territori francès. Les Valls Catalanes del Tec i del Ter són el primer País d'Art i d'Història transfronterer d'aquesta xarxa estatal, constituït per 31 municipis catalans (24 municipis a l'Estat francès i 7 a l'Estat espanyol).

Ben a prop

En terres occitanes, Bellcaire (Beaucaire), Lodeva (Lodève), Narbona (Narbonne), Nimes (Nîmes), Mende i l'Òlt de Gavaldà (Mende et Lot en Gévaudan), Pesenàs (Pézenas), Usès (Uzès); i, en terres catalanes, Perpinyà i la Vall del Tet, gaudeixen de la denominació Viles i Països d'Art i d'Història.

Informació

País d'Art i d'Història Transfronterer
Les Valls Catalanes del Tec i del Ter
7 plaça del firal
66230 Prats de Molló La Presta
Correu : informacio@vallscatalanes.org
T. 0033 (0)4 68 83 99 49
www.vallscatalanes.org

© Photos PAHT - AL/Mairie du Perthus - MP

Conception graphique LM communiquer. Mise en page : www.treelike.net
Service des Publics du PAHT-AL/Mairie du Perthus-MP - Imp. Du Néoulous Céret